

Ex. 34, 1-10 – preek – NGKO – 13-12-‘15

(Mooie mensen zoals Jezus) 5. Geduld

Opvoeding

(Gideon & Miranda; Jaco & Alice)

Geduld en opvoeden horen bij elkaar.

Daar weten jullie vast alles van.

Je wilt graag naar beneden, maar je kind wil 'nóg een verhaaltje'.

Jij wilt graag slapen, maar je kindje 'kan niet slápen'.

jij wilt graag snel weg, maar eerst moet je kind nog in het zitje.

En dat blijft zo. Naarmate ze groter worden verandert de aanleiding, maar de vraag om je geduld blijft nog heel lang.

'Nog e-ven opblijven'

'Mag ik nog even langer'

en dan pas veel later hoop ik: 'nóg niet thuis!'

Geduld heb je vaak nodig bij de opvoeding en soms gebruik je het zelfs om op te voeden.

Zoals die vader van een klasgenoot van mij.

Die avond had de jongen veel te veel gedronken.

Hij merkte het onmiddellijk toen hij opstond: 'dit is niet goed!'

Hij fietste slingerend naar huis.

Gelukkig ging dat nog goed.

Het was inmiddels zo laat geworden dat hij de hoop had om vast wel ongezien in huis te kunnen komen, naar boven zijn bed in

Maar dichterbij gekomen zag hij dat er in woonkamer nog licht brandde. Nu nog? Ja één lamp om precies te zijn, en daaronder zat... zijn vader in zijn stoel een boek te lezen. Zo laat nog? De jongen realiseerde zich meteen dat hij nooit ongezien binnen zou kunnen komen.

Hij besloot te wachten tot zijn vader zou gaan slapen en hurkte achter de heg in de tuin. Het boek moest wel heel spannend zijn, want zijn vader bleef er maar in lezen. Hij was duizelig, moe en misselijk en zat ongemakkelijk op zijn hurken achter de heg. Ein-delijk stond zijn vader op. 'Gelukkig! Hij gaat slapen dan kan ik ook naar bed', dacht de jongen. Maar nee, zijn vader liep naar de voordeur, opende die, keek zijn zoon achter de heg recht aan en zei: 'kom nu maar binnen jongen, je zit daar nu tenslotte al twee uur.'...

Dat is opvoeden,
door een vader die geduld heeft met zijn zoon.

Gods geduld

God heeft ook geduld met zijn volk. 'Israël zijn zoon', zou je kunnen zeggen. Dat kun je zien aan de voorgeschiedenis van het bijbelgedeelte dat we gelezen hebben.

Gods bevrijdt zijn volk uit Egypte,
indrukwekkend om nooit te vergeten maakt Hij een pad dwars door de zee heen, zo kunnen ze aan het leger van Farao ontsnappen.

Nou als je zo gered wordt, hoef je nooit meer bang te zijn?

En toch, nog maar een paar weken later, beklagen ze hun lot in de woestijn.

'Waren we maar in Egypte gebleven!'

God reageert genadig, Hij geeft ze te eten en te drinken in de woestijn.

Bijzonder voedsel, Manna, het regent uit de hemel en ze weten niet wat het is.

Een wonder is het! Iedereen is er opgetogen van.

Maar na een tijdje zijn ze daar ook aan gewend.

Ze willen er vlees bij.

God gééft ze vlees.

Nou ga zo maar door: God heeft steeds weer geduld met zijn volk.

Want Hij houdt van zijn volk, en wil voor hen zorgen.

Als ze bij de berg Sinaï zijn aangekomen, midden in de woestijn,

legt hij zich op die liefde vast in een convenant (een verbond heet dat in de Bijbel).

Bij die gelegenheid krijgen ze 10 geboden te horen: Gods richtlijnen voor een leven met Hem.

Iedereen is er blij mee.

Maar bij de eerste tegenslag -Mozes blijft lang weg- gaan ze toch hun eigen gang.

Ze maken ze een beeld van God (een gouden kalf) om Hem via dat beeld te aanbidden. Terwijl God dat uitdrukkelijk verboden had!

Mozes was nog niet beneden met de tien geboden op schrift (stenen). De inkt was nog niet droog, zouden wij zeggen.

Mozes is woedend. Hij gooit de stenen kapot.

God is ook boos.

Nu zal Hij zijn volk vast niet weer vergeven.

Ze willen toch niet anders! Dit is de zoveelste keer!

daar lijkt het ook even op.

Maar wanneer Mozes Hem om vergeving voor het volk bidt, mag hij boven op de berg bij God komen.

Wat God van plan is, schemert er al doorheen.

Hij laat Mozes twee nieuwe stenen meenemen, in plaats van die eerdere.

En wat is het eerste dat God tegen Mozes zegt als die boven is?

Hij stelt zichzelf aan hem voor:

6 (...) *'De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig,*

7 Die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar niet alles ongestraft laat en voor de schuld van de ouders de kinderen en kleinkinderen laat boeten, en ook het derde geslacht en het vierde.

God stelt zich als het ware nog weer eens aan Mozes voor. Weet je Wie ik ben? Ik ben JHWH (de God van het convenant met Abraham). Ik wil dat het goed is tussen Mij en mijn mensen.

Alleen in uiterste noodzaak zal ik straffen. ...

Hier kijk je onze God recht in het hart!

Zó wil Hij zijn.

Het Hebreeuwse woord dat hier voor geduld staat betekent zoiets als 'een lange adem hebben'. Langzaam boos worden.

Als God veel geduld heeft betekent dit dat Hij lang wacht met kwaad worden omdat Hij houdt van zijn volk, Hij wil blij met hen zijn en in vrede met hen leven en heeft daarom geduld met hen, Hij blijft ze vriendelijk benaderen, blijft goed voor hen, gaat zachtmoedig met hen om en beheerst zichzelf. Hij de Heer van Israël is trouw aan zijn volk en geeft hen niet zomaar op.

In die 'geest' gaat God met zijn volk om.

In die geest reageert Hij op Mozes' gebed om vergeving

en begint Hij -ondanks alles- opnieuw aan een convenant met zijn volk. Zo is God.

Deze manier van voorstellen is geen uitzondering, zijn volk leert Gods reputatie ook steeds meer zo kennen. 'U bent liefdevol, genadig, trouw en waarachtig', staat er in Ps. 86 (5) en in Ps. 103 (8) en in Psalm 145 (8).

Het is Jona's frustratie als hij van God als profeet naar de bloedstad Ninevé moet.

Hoe goddeloos en wreed ook, Jona wéét dat de Heer die stad niet snel zal

veroordelen! 'U bent immers genadig, liefdevol, geduldig, trouw en tot vergeving

bereid.', briest Hij. 'Ik ken U wel!' God is Hem veel te geduldig. Veel te geduldig, bij het onrechtvaardige af, in zijn ogen.

Geduld tegenover passiviteit

Ja, is God eigenlijk niet veel te geduldig?

Zou er niet 'harder opgetreden moeten worden'?

Je kunt immers ook te passief zijn,

Die Assyriërs die God in Nineve vergeeft, zullen de reputatie van de 'bloedstad' later volledig waarmaken als hun troepen Israël aanvallen en daar verschrikkelijk en wreed huishouden.

Was God hier niet veel te passief?

Nee, God is niet passief, Hij is geduldig.

Tussen die twee zit een groot verschil.

Passiviteit is het kwaad gedogen. Uit eigenbelang of uit angst of om wat voor reden dan ook. Het kwaad krijgt zo vrij spel.

Geduld is hoop op het goede. Als daar nog maar een beetje kans op is, gééft God het een kans.

Zo kun je de Heer Jezus tegen Petrus horen zeggen dat hij tot zeventig maal zeven moet vergeven (Mat. 18,22), d.w.z. 'altijd maar weer'. Als er tenminste sprake van berouw is.

Pas als dat er niet meer is en niet meer kan komen, raakt Gods geduld op. Niet eerder.

Maar verwar Gods geduld niet met toegefelijkheid.

Dat zou net zo dwaas zijn als het geduld van een leeuw te verwarren met luiheid.

Vergis je niet ook na lang geduld kan een leeuw -ineens!- dodelijk toeslaan.

Dat zal God ook doen als zijn geduld op is, vergeet dat niet.

Dat God vrede, liefde, vreugde en verdraagzaamheid wil, betekent niet dat Hij het kwaad ongestraft zijn gang laat gaan.

Maar God is als die vader van het begin, als Hij nog perspectief ziet, zal Hij het een kans geven.

'Vader vergeef hen, want zij weten niet wat ze doen.' (Luk 24, 33)

Vader gaat tot het uiterste:

Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. (Joh. 3:16 NBV)

In iedere doop toont Hij ons opnieuw zijn geduld met ons.

...

In Gods Geest (ruimte)

God gaat zo met ons om, Hij wil dat wij ook zo met elkaar omgaan.

Dat wij in Gods Geest met elkaar omgaan!

Dat we geduld met elkaar hebben, zoals Hij met ons.

'Vergeef ons onze schulden, zoals wij ook anderen vergeven.'

Ook als de ander ons er geen aanleiding voor geeft.

Als er maar een spoortje van berouw is,

een kleine kans op verandering, verwacht God van ons geduld.

Geduld betekent in het Grieks dat we grootmoedig zullen zijn zolang er hoop is.

De Heer rekent er op dat wij dan toch liefdevol zullen blijven, onze blijdschap aan de andere tonen, de vriendelijkheid weten te bewaren, goed zijn en de vrede nastreven.

Dat we de ander trouw blijven, onszelf beheersen en zachtmoedig weer opnieuw proberen.

Zo is ons geduld van invloed op al die andere eigenschappen van de vrucht van de Geest.

Dat past helemaal niet in onze tijd van targets, deadlines, 'tijd is geld' en 'je krijgt maar één kans'. Wat we in de samenleving aanleren, moeten we in de kerk soms weer helemaal afleren.

Ons past geen bikkelhard oordeel, geen zwart-wit denken, geen regeltjesgeloof, geen kort lontje, geen tekort van vertrouwen, geen 'snel klaar zijn met', geen doodswijgen en geen negeren.

Onze God verwacht dat wij grootmoedig zijn, zoals Hij dat is, in alles.

Zeker wij hier in zijn gemeente!

'Ja maar, ik ben God niet!', zul je misschien denken.

Nee dat weet de Heer ook wel en Hij heeft geduld met ons.

Hij wil dat we in zijn Geest handelen

En omdat wij dat uit onszelf niet kunnen.

Geeft Hij die Geest aan ons.

Zodra wij maar proberen ons geduld te bewaren,

je hoeft het Hem maar te vragen,

gaat Hij er met heel de macht van zijn Geest achter staan.

En als het ons niet lukt mogen we steeds weer opnieuw beginnen.

God heeft geduld met ons.

Hij wel!

En als het moeilijk is, bedenk dan maar hoeveel geduld God met jou heeft. Vraag Hem maar.

Oefen het ook, waar het maar kan, want dan geef je God de kans om het je te leren.

En probeer de controle niet zelf te houden,

maar laat het maar los in God handen.

(Gideon en Miranda; Jaco & Alice)

Jullie zullen nog geduld nodig hebben dat weten jullie.

God verwacht het ook van jullie.,

Maar Hij ziet het ook graag van jullie.

Zo werk je met Hem mee.

Want Hij wil graag dat jullie voor je kinderen een opstapje naar Hem worden.

Dat zij van jullie ook weer grootmoedig geduld leren.

Ons land heeft dat nodig.

Vraag het naar aan God, probeer het maar,

God wil het jullie geduldig leren.

Hij weet hoe werkt,
Hij is tenslotte zelf ook Vader!

Amen.